

СТАНОВИЩЕ

за докторската дисертация на тема: *"Регионалните телевизии в България – специфики на медийната трансформация"* на Благовест Ганчев Илиев за присъждане на образователната и научна степен „доктор”, СУ"Св.Климент Охридски" ФЖМК, катедра "Комуникация, връзки с обществеността и реклама".

Професионално направление 3.5.Обществени комуникации и информационни науки (Медии и комуникации – Телевизионна журналистика)

Научен ръководител: проф.д-р Теодора Петрова, доц. д-р Поля Иванова

Автор на становището: проф.д-р Маргарита Пешева, ВСУ.

Основание: член на научно жури, съгласно Заповед №РД–38–330/24.06.2024г. и Решение на ФС при ФЖМК от 18.06.2024г., Протокол №9.Регистър на СУ "Св.Кл.Охридски" №60/19.06.2024г.

1. Актуалност на избраната тема за дисертация

Актуалността на избраната тема на тази дисертация е научно убедителна – регионалните медии изпълняват твърде важна културно–образователна функция, във време на всеобща дигитализация на медийната среда, кардинална промяна в създаването на медийно съдържание и поява на съвсем нови видове журналистика – гражданска, автоматизирана и др. Свидетели сме на бързото развитие на онлайн журналистиката и още по–бързото навлизане на изкуствения интелект в сферата на журналистиката. В условията на нова медийна среда, регионалната журналистика поставя себе си в глобален медиен контекст. Неслучайно *Европейският закон за свободата на медиите* въвежда много силна регулация – създаване на наднационален суперрегулатор с наименование „Европейски съвет за медийни услуги”, който ще наблюдава доколко във всяка отделна страна–членка се спазва закона, дали гражданите в ЕС имат равен достъп до достоверна информация, дали получават достатъчен обем новини с национално и регионално значение.

2. Структура и съдържание на дисертацията

Дисертационният труд е в обем от **249 страници**, и се състои от **Увод, четири глави, заключение от 154стр., библиография и приложения**. Основният текст включва **28 фигури**, които представляват диаграми с резултати от проведени анкетни проучвания. **Библиографията** съдържа **105 заглавия**, от които **87 заглавия** на кирилица и **18 заглавия**

на латиница. Като обем, структура, научни методи, изводи и обобщения, дисертационният труд напълно отговаря на научните изисквания, които се предявяват към една докторска дисертация.

От гледище на избраната методология, извършеното научно изследване се основава на разглеждане и представяне на автори и научни теории, а също и анализ на проведени анкетни проучвания в 2021г. и 2024г., както и дълбочинни интервюта, проведени по установена социологическа методика. Докторантът представя подробен анализ на получените резултати, които визуално се онагледяват от редица таблици, направени са необходимите научни изводи и обобщения. Дисертацията е много прегледна, от гледище на съдържателния анализ, който е структуриран в четири отделни глави. Съчетаването на теоретичните и практико–приложните методи усилва доказателствената част на дисертационния труд.

Първа глава е общотеоретична, докторантът Благовест Илиев разглежда процесите на *глобализация и регионализация* на тв програми, под влияние на медийната конвергенция и значителното разширяване на дигиталните тв платформи в Мрежата, което води до голямо разнообразие на тв съдържание, което днес се предлага на медийния потребител на много и различни медийни платформи. Това води до разширяване на самото понятие „телевизия”, до значително усложняване на тв индустрия, но и до кардинална промяна на телевизионната програма, а също и на основните принципи на тв програмиране.

Втора глава е посветена на регионалните тв програми. Докторантът Благовест Илиев избира два съдържателни фокуса–първият са *новините в регионалните тв програми*, вторият се отнася до *проблемите на Църквата*, представени чрез регионалните тв програми, който е много оригинален. Докторантът подробно анализира многобройните предизвикателства, които стоят пред регионалните медии–тяхното системно недофинансиране, отсъствие на разследваща журналистика, силен политически и икономически натиск върху регионалната журналистика по принцип. Правилен е изводът на *Центъра за изследване на демокрацията*, който Благовест Илиев цитира, че: *”липсата на независими медии в големите градове на страната е недъг, който вреди не само на публичните институции, но тежко се отразява на икономическата активност на районите”*.

Трета глава разглежда конкретно тв програми в гр. Стара Загора, които са три на брой, към които е добавена и създадената през 2018г. онлайн телевизия „Феникс”. Докторантът акцентира върху отсъстващия

продуцентски принцип в регионалните тв програми, поради липса на подходящи кадри с нужния образователен ценз за тази позиция. И още – големия недостиг на финансови средства, което силно влошава медийното съдържание в този регион на страната. Докторантът подробно представя собствен продуцентски експеримент – предаването *(На)среща*, в което той е автор и водещ. В него участват различни събеседници от региона, които емоционално и увлекателно разказват своите истински истории.

Четвърта глава изцяло е посветена на емпиричните проучвания, проведени от докторанта Благвест Илиев. Това са две социологически анкети и дълбочинни интервюта. Първата анкета, проведена в 2021г. показва, че по отделни региони също е валидна тенденцията медийните потребители да се информират най-вече от Интернет и социалните мрежи. Но предаванията на регионалните тв програми в Стара Загора се следят от местните зрители, и на фокус са предимно новините. Анкетното проучване от 2024г. показва основните посоки за подобряване на качеството на регионалните предавания, като основният акцент се поставя върху *местните проблеми и новините*. Необходима е интеграция на регионалните тв предавания със социални мрежи като Facebook и Instagram, което ще привлече по-голяма младежка аудитория към отделните регионални програми. Интересни са и резултатите от проведените дълбочинни интервюта, които показват основните дефицити в регионалната тв журналистика – постоянна нужда от местни новини и информация, недофинансиране, оскъдна програмна схема, силна централизация на рекламния пазар, който е насочен главно към големите национални тв програми, тревожно намаляване на разнообразието в тв съдържание, отсъствие на авторски и развлекателни предавания, което значително намалява зрителския интерес и др. Специално трябва да се отбележи извършеният подробен контент анализ на предаването „България в 60 минути“ на БНТ, което изразява общата политика на обществената медия към отделните региони.

Авторефератът на дисертацията съдържа всички необходими научни реквизити – резюме на дисертационния труд, обект и предмет на научното изследване, основни научни цели, хипотези и научни задачи, ограничения на изследването, използвана методология, получени научни резултати, научни и научно-приложни приноси, и той напълно отговаря на всички изисквания.

3. Научни приноси

Дисертационният труд е оригинално, и с практическа стойност научно изследване, което съдържа няколко основни научни приноси:

Първият научен принос е извършеният от докторанта сравнителен анализ в развитието на тв програми по региони в Германия, Италия и Франция. Този анализ значително обогатява възможните политики по отношение на бъдещето на регионалните тв програми в ЕС, които могат да се приложат и у нас.

Вторият научен принос е изследването на ролята и бъдещото развитие на регионалните тв програми в България. Докторантът избира един конкретен регион – гр. Стара Загора в който представя и анализира регионалните тв програми – техните специфики, дефицити, перспективи.

Третият научно-приложен принос е извършения контент анализ на предаването на БНТ „България в 60 минути”, който е особено полезен за осветляването на регионалната проблематика в националния тв ефир на обществената БНТ.

Четвъртият научно-приложен принос е анализът на резултатите от проведените анкетни проучвания и дълбочинни интервюта. Те съдържат ценни наблюдения и препоръки за оптимизиране на дейността на регионалните тв програми, за подобряване на тяхното съдържание, финансиране и управление.

4. Публикации по темата на дисертацията.

Докторантът Благовест Илиев е представил **5 публикации** в научни сборници и научни списания, които напълно отговарят на изискванията за една докторска дисертация.

5. Препоръки и въпроси към докторанта.

Представената докторска дисертация е оригинално научно изследване, което е едно от първите в тази медийна проблематика. То ще бъде много полезно за медийни изследователи, които анализират тв съдържание – в национален мащаб и по места, за журналисти, които проследяват развитието на тв комуникация в отделните региони, нейните специфики и особености. Тази докторска дисертация ще е полезна и на експерти по връзки с обществеността, медийни анализатори, любопитни и просветени читатели. Ето защо препоръчвам това актуално научно изследване да бъде публикувано, след цялостна съдържателна редакция.

Имам следния въпрос към докторанта Благовест Илиев:

1. Кой регионален център на БНТ работи действително много професионално, и в най-голяма степен задоволява твоите потребности на своите медийни потребители от регионално телевизионно съдържание?

6. Заключение

Дисертационният труд впечатлява с извършения цялостен анализ и получените изследователски научни резултати. Докторантът Благовест Илиев показва системни познания в областта на регионалните медии в ЕС и в България, подробно анализира техните проблеми и бъдещи перспективи за развитие. Получените резултати от теоретичния анализ са проверени и чрез емпирични изследвания и дълбочинни интервюта, които усилват неговата доказателствена тежест. Всичко това ми дава нужните основания **напълно убедено** да препоръчам на уважаемите членове на научното жури да присъдят образователната и научна степен „доктор“ на Благовест Илиев за неговата дисертация на тема: *"Регионалните телевизии в България – специфики на медийната трансформация"* за присъждане на образователната и научна степен „доктор“ в СУ "Св.Климент Охридски" ФЖМК, катедра "Комуникация, връзки с обществеността и реклама". Професионално направление 3.5. Обществени комуникации и информационни науки (Медии и комуникации – Телевизионна журналистика)

София, 23 юли 2024г.

Подпис:
проф. д-р Маргарита Пешева

